

OTSUS

27.04.2017 nr 5-5/2017-024

**Koondumisele nr 11/2017 osaühing Eesti Juustu Eksport /
tulundusühistu Vooremaa Piim loa andmine**

Koondumine

31.03.2017 esitas osaühingu Eesti Juustu Eksport esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid osaühing Eesti Juustu Eksport ning Aktsiaselts Pajusi ABF, Mällikvere Põllumajandusühistu, aktsiaselts Perevara, OÜ PÕLLURADA, VÖHMANÕMME Põllumajandusühistu, füüsiline isik Toomas Joosep (isikukood 35005272779), OÜ Mägede, OÜ KUREMAA MÕIS, Puurmani Põllumajandusühistu, Osaühing Vaiatu Agri, Rääbise Põllumajanduse Osaühing ja Laiuse Põllumajanduse osaühing 16.03.2017 tulundusühistu Vooremaa Piim liikmesuste müügilepingu. Lepingust tulenevalt omandab osaühing Eesti Juustu Eksport 100%-selt tulundusühistu Vooremaa Piim osad ja liikmesused.

Tehingu tulemusena kuulub tulundusühistu Vooremaa Piim koondumise teate esitanud äriühingu osaühing Eesti Juustu Eksport valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 03.04.2017 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks osaühing Eesti Juustu Eksport ja tulundusühistu Vooremaa Piim.

Osaühing Eesti Juustu Eksport (registrikood 10523532) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Ago Teder (isikukood 36603100228). Osaühing Eesti Juustu Eksport tegeleb hulgikaubanduse ja ekspordialaste konsultatsioonide osutamisega.

Füüsiline isik Ago Teder omab valitsevat mõju mitmetes valdkondades tegutsevate äriühingute üle, sealhulgas osaühingu ESTOVER PIIMATÖÖSTUS üle, mis tegeleb juustu, kodujuustu ja kohupiima tootmisega.

Tulundusühistu Vooremaa Piim (registrikood 12772021) on Eestis registreeritud äriühing, mis tegeleb tütarettevõtjate osaluste hoidmise ja ning toorpiima kokkuostu ja vahendusega. Tulundusühistu Vooremaa Piim omab valitsevat mõju Osaühingu Selja üle, mille valitseva mõju alla kuulub Osaühing Piistaoja Katsetalu. Osaühing Selja ja Osaühing Piistaoja Katsetalu tegelevad veiste tõuaretuse, toorpiima tootmise ning rohusöötade ja teraviljade kasvatamisega veisekasvatuse tarbeks.

Lisaks omab tulundusühistu Vooremaa Piim ühist valitsevat mõju Farmer OÜ üle, mis tegeleb kinnisvara haldamisega.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2016 käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osalised ja nendega samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad on tegevad mitmesugustes valdkondades. Osaühinguga Juustu Eksport valitseva mõju kaudu seotud osaühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS ning tulundusühistu Vooremaa Piim valitseva mõju alla kuuluvad Osaühing Selja ja Osaühing Piistaoja Katsetalu on mõlemad tegevad piimandussektoris - osaühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS tegeleb piimatoodete (eelkõige juustu, kohupiima ja kodujuustu) tootmisega ning Osaühing Selja ja Osaühing Piistaoja Katsetalu tegelevad toorpiima tootmisega. Tulundusühistu Vooremaa Piim vahendab Osaühingu Selja ja Osaühingu Piistaoja Katsetalu toodetud toorpiima. Edaspidi on käesolevas otsuses nimetatud ettevõtjaid käsitletud koos kui tulundusühistut Voormaa Piim. Toorpiim on vajalik sisend piimatoodete tootmiseks, mistõttu osaühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS tegutseb toorpiima ostu (varumise) kaubaturul. Seega tekib koondumise osaliste tegevuste vahel vertikaalne seos.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 "Koondumise teate esitamise juhend" § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule,

kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt, tuginedes Statistikaameti andmetele, toodeti Eestis 2016. aastal 714 700 tonni toorpiima. Tulundusühistu Vooremaa Piim tootis ja müüs 10320,9 tonni toorpiima, mis moodustas kogu toodetud mahust 1,44%. Osühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS ostis 2016. aastal 55 623,2 tonni toorpiima, mis moodustas 7,8% kogu toodetud mahust.

Osühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS tegeleb piimatoodete (eelkõige juustu, kodujuustu ja kohupiima) tootmisega. Koondumise teate kohaselt ja turu-uuringutega tegeleva ettevõtja ACNielsen OÜ andmetel oli 2016. aastal osühingu ESTOVER PIIMATÖÖSTUS turuosa Eestis laabijuustude müügi kaubaturul [30-40]%, kodujuustude müügi kaubaturul [20-30]%, kohupiima- ja kohupiimapasta müügi kaubaturul [10-20]%, või- ja võisegude kaubaturul [10-20]%, määrdejuustude kaubaturul [10-20]% ning kohupiima- ja piimadessertide kaubaturul [0-5]%.

Seega on käesoleva koondumise puhul vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks laabijuustude müügi kaubaturg Eestis. Kuivõrd käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda toorpiima tootmise ja piimatoodete tootmise valdkonnas Eestis, ei ole kaubaturgude ja nende geograafilise ulatuse täpne piiritlemine vajalik.

Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Osühinguga Juustu Eksport valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja osühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS tegeleb piimatoodete tootmise ning selleks vajaliku toorpiima kokkuostuga, omandatav äriühing tulundusühistu Vooremaa Piim tegeleb toorpiima tootmise ja müügiga. Tulundusühistu Vooremaa Piim müüs 2016. aastal 1,44% Eestis toodetud toorpiimast. Koondumise teate kohaselt on Eestis suur arv toorpiima tootmisega tegelevaid ettevõtjaid, suurematena on nimetatud Väätša Agro Aktsiaselts, osühing Mangeni PM, OÜ Halinga, AS Tartu Agro, osühing Väandra.

Osühing ESTOVER PIIMATÖÖSTUS ostis 2016. aastal 7,8% kogu Eestis toodetud toorpiimast. Toorpiima ostavad eelkõige piimatoodete tootmisega tegelevad ettevõtjad, 2016. aastal olid suuremad ostjad Valio Eesti Aktsiaselts, AS E-Piim Tootmine, Aktsiaselts Farmi Piimatööstus.

Vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks on käesoleva koondumise puhul laabijuustu tootmise ja müügi kaubaturg. Kaubaturul tegutseb mitmeid ettevõtjaid, suurematena on koondumise teates nimetatud Valio Eesti Aktsiaselts, AS Saaremaa Piimatööstus ja AS E-Piim Tootmine.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba osäihingu Eesti Juustu Eksport ja tulundusühistu Vooremaa Piim koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 27.04.2017 otsuse nr 5-5/2017-024 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Külliki Lugenberg/ 15.05.2017